РАДА
ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань освіти, науки та інновацій

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

До протоколу № 220
від 28 жовтня 2026 року

# ВИСНОВОК

**до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України
щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2027 року»
(реєстр. № 15440-1 від 07.08.2026)**

---

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України 28 жовтня 2026 року на своєму засіданні (протокол № 220) розглянув в межах предметів свого відання проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2027 року» (реєстр. № 15440-1 від 07.08.2026), поданий народним депутатом України Гришиною Ю.М. та іншими народними депутатами України, і зазначає таке.

Законопроєкт є альтернативним до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2027 року» (реєстр. № 15440 від 24.07.2026), поданий народним депутатом України Бабаком С.В. та іншими народними депутатами України.

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій визначений головним з опрацювання цього законопроєкту.

У пояснювальній записці до законопроєкту визначено, що його метою є забезпечення у 2027 році справедливої, безпечної, реалістичної та доступної моделі вступу до закладів вищої та фахової передвищої освіти в умовах триваючої збройної агресії проти України, масштабних освітніх втрат, нерівного доступу дітей до якісної освіти та підвищених безпекових ризиків під час проведення вступних випробувань. Законопроєкт спрямований на збереження прозорого стандартизованого вступу, водночас зменшуючи надмірне тестове, психологічне та безпекове навантаження на вступників 2027 року.

Автори законопроєкту пропонують запровадити на 2027 рік модель вступних випробувань, яка передбачає стандартизоване тестування з двох обов'язкових предметів - української мови та історії України, а також одного навчального предмета на вибір вступника, серед яких зберігається математика.

У пояснювальній записці наголошується, що математика залишається у переліку предметів вступних випробувань, однак пропонується скасувати її обов'язкове складання для всіх вступників незалежно від обраної освітньої траєкторії та спеціальності. Метою таких змін є зменшення навчального та психологічного навантаження на вступників в умовах війни, урахування освітніх втрат і нерівного доступу до якісної освіти та забезпечення більш справедливих умов вступу.

**Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України** зауважує, що:

запропонована модель вступних випробувань фактично змінює концепцію НМТ, виключаючи математику з переліку обов'язкових предметів, що потребує додаткового обґрунтування з погляду перевірки ключових компетентностей вступників, об'єктивності та порівнюваності результатів конкурсного відбору;

потребує обґрунтування скорочення кількості предметів тестування у 2027 році порівняно з 2026 роком з огляду на можливий вплив таких змін на обсяг видатків, необхідних для організації та проведення вступних випробувань;

потребує перегляду запропонований термін набрання чинності Законом - з дня, наступного за днем його опублікування.

**Міністерство освіти і науки України** (далі - МОН України) не підтримує законопроєкт в запропонованій редакції та зазначає про наступне.

Законопроєкт реєстр. № 15440-1 майже дублює законопроєкт № 15440, однак передбачає зміну моделі вступних випробувань у 2027 році, шляхом виведення тестування з математики з переліку обов'язкових предметів та віднесення її до вибіркових.

МОН України наголошує, що математика має залишатися обов'язковим предметом національного мультипредметного тесту (далі – НМТ), оскільки математичні компетентності є складовою результатів навчання, визначених державними стандартами повної загальної середньої освіти. В умовах воєнного стану, коли державна підсумкова атестація не проводиться, НМТ є інструментом оцінювання підготовленості вступників до здобуття вищої освіти.

Запропоноване законопроєктом переведення математики до переліку предметів на вибір, на думку МОН України, створює можливість вступу до закладів вищої освіти осіб, які не набули повного набору знань, умінь, навичок та компетентностей, що передбачені державними стандартами повної загальної середньої освіти і включають в себе, зокрема, математичні компетентності.

**Міністерство фінансів України** в межах компетенції зауважень до законопроєкту не має та зазначає, що реалізація акта впливатиме на показники державного бюджету, та у разі його прийняття не потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету.

**Український центр оцінювання якості освіти** не підтримує запропоновані законопроєктом зміни щодо кількості обов'язкових предметів на вступному випробувані на бакалаврські програми (формат національного мультипредметного тесту) (підпункт 4 пункту І запропонованого проєкту Закону).

**Національна академія педагогічних наук України (далі - НАПН)** вважає не доцільним запропоноване доповнення до пункту 26 Прикінцевих і перехідних положень Закону України «Про вищу освіту», яким передбачено вилучення математики з обов'язкових предметів стандартизованого тестування і перенесення цього навчального предмета до вибіркових. Вилучення математики з переліку обов'язкових предметів для тестування, на думку НАПН, не лише понизить рівень математичної підготовки здобувачів освіти, але й негативно вплине на якість загальної середньої освіти. Тому вважає за доцільне залишити чинну редакцію цього положення закону, в якому математика належить до обов'язкових для тестування навчальних предметів. Для уникнення перевантаження учнів в умовах воєнного стану, НАПН вважає за доцільне проводити НМТ у два дні, а в мирний повоєнний час відновити ЗНО у звичному режимі складання в один день випробування лише з одного предмета.

**Асоціація навчальних закладів України приватної форми власності** відзначає актуальність законопроєкту та зауважує, що його прийняття сприятиме забезпеченню більш справедливих, безпечних та реалістичних умов вступу до закладів вищої та фахової передвищої освіти у 2027 році для дітей, які протягом тривалого часу навчалися в умовах пандемії, дистанційного навчання, евакуацій, блекаутів, повітряних тривог, обстрілів та інших наслідків повномасштабної війни. Запропонована модель дозволить зменшити надмірне тестове, психологічне й безпекове навантаження на вступників та їхні родини, особливо у прифронтових, прикордонних, деокупованих та інших постраждалих громадах, водночас зберігаючи прозорий стандартизований механізм конкурсного відбору.

**Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту** за результатами розгляду законопроєкту реєстр. № 15440 -1 на своєму засідання 24 вересня 2026 року ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду законопроєкту в першому читанні прийняти його за основу.

На думку членів Комітету з питань молоді і спорту, законопроєкт реєстр. № 15440-1 є більш збалансованим і таким, що відповідає сучасним умовам функціонування системи освіти. Визначення обов'язковими предметами української мови та історії України забезпечує перевірку ключових компетентностей та рівня підготовки вступників, тоді як право обирати третій предмет дозволяє більшою мірою враховувати специфіку спеціальностей, на які здійснюється вступ. При цьому математика залишається серед предметів за вибором вступника та має враховуватися під час вступу на спеціальності, для яких відповідна підготовка є необхідною. Також на думку, членів Комітету вкрай несправедливо позбавляти абітурієнтів, які невдало склали іспит з математики, права на вступ до закладів вищої освіти за гуманітарними або спортивними спеціальностями.

**Комітет Верховної Ради України з питань бюджету** на засіданні 22 вересня 2026 року розглянув законопроєкт (реєстр. № 15440 -1) та дійшов висновку, що його реалізація матиме вплив на показники бюджету, а реалізацію положень законопроєкту належить здійснюватися за рахунок і у межах видатків

державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки України на здійснення зовнішнього оцінювання та моніторинг якості освіти. У разі прийняття закон може набирати чинності згідно із законодавством.

Підкомітет з питань професійної та фахової передвищої освіти детально розглянув на своєму засіданні 19 жовтня 2026 року законопроєкт № 15440 -1 та надані до нього експертні висновки. За результатами обговорення запропоновані варіанти рішень щодо законопроєкту не набрали необхідної кількості голосів для їх прийняття.

З огляду на зауваження щодо обґрунтування запропонованої моделі вступних випробувань, узгодженості вимог законодавства про державну підсумкову атестацію та переліку обов'язкових предметів НМТ, а також необхідності додаткового оцінювання наслідків виключення математики з переліку обов'язкових предметів, запропоновано визначитися щодо подальшого рішення за результатами розгляду законопроєкту на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Заслухавши інформацію народного депутата України Гришиної Ю.М. як одного із ініціаторів законопроєкту, Голови Комітету Бабака С.В., заступника Голови Комітету Колебошина С.В., та широко обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2027 року» (реєстр. № 15440-1 від 07.08.2026), поданий народним депутатом України Гришиною Ю.М. та іншими народними депутатами України, за наслідками його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити Голову Комітету з питань освіти, науки та інновацій Бабака С.В.

**Голова Комітету** **Сергій БАБАК**